adevărul
Faptele asa cum sunt!
25. octombrie 2010

Copiii autişti sunt alungați din şcoli pe nedrept

Oana Sandu



Foto: Mihai Ciobanu

Octavian are 3 ani și jumătate și încă nu vorbește

Ionelia Marin, din Constanța, este mama unui băiețel cu autism pe care părinții celorlalți copii din grupă au încercat să-l excludă din grădiniță. Mulți profesori acceptă doar dacă sunt obligați prezența unui copil cu dizabilități în clasă.

Octavian are 3 ani şi jumătate şi este afectat de autism. Mama lui, Ionelia Marin, spune că a trecut prin mai multe spitale până a aflat de ce băiatul său nu vorbeşte şi nu răspunde la nume sau la rugăminţile ei.

La Spitalul Județean Constanța a primit diagnosticul de „autism sever", în timp ce la Spitalul Clinic de Psihiatrie „Alexandru Obregia" din Bucureşti - tulburare comportamentală în negare față de mediul înconjurător. A primit şi alte diagnostice, între care retard mintal cu note autiste. Acum, Tavi face terapie comportamentală cu un psiholog şi a înregistrat deja unele progrese. Copilul este înscris la Grădinița nr. 53 din Constanța, iar de curând părinții colegilor lui au încercat să-l excludă din grupă.

Cum e izolat un copil cu autism

Atunci când l-a înscris pe Octavian la grădiniță, mama i-a prezentat directoarei problemele copilului. Ionelia nu ştie însă dacă şi educatoarele au înțeles ce probleme are, fiindcă nu i-au

relatat că băiatul a muşcat câțiva copii. Mama s-a trezit pusă, acum două săptămâni, direct în fața unei cereri de excludere a lui Octavian din grupă, cerere venită din partea părinților celorlalți copii. Abia atunci a aflat că băiatul ei a muşcat mai multe fetițe, iar la una dintre cereri era ataşat şi un certificat medico-legal.

Când le-a întrebat pe educatoare de ce au ținut secret ce s-a întâmplat, cadrele didactice au dat pur şi simplu din umeri, relatează femeia. „Mie nu mi-a spus nimeni că băiatul meu i-a muşcat pe aceşti copii. Eu am nevoie să ştiu în ce condiții muşcă, să-i înțeleg comportamentul, pentru că el nu vorbeşte încă".

Octavian este însoțit la grădiniță trei zile pe săptămână de Mădălina, o terapeută plătită de mama lui. Copiii cu diferite dizabilități pot primi, la cerere, un profesor de sprijin sau itinerant, care să-i ajute la cursuri, pe lângă educatorul principal, însă statul îşi permite să finanțeze o astfel de poziție doar două ore pe săptămână în multe dintre instituțiile şcolare. În cazul în care grădinița sau şcoala are mai mult de un copil cu dizabilități, rolul profesorului de sprijin devine aproape inutil.

Situație aproape rezolvată

La insistențele ei, mamei lui Octavian i s-a promis că grădinița va angaja un psiholog care să-l ajute pe băiețel. Până acum, în ciuda faptului că are înscrişi peste 400 de copii, instituția nu avea psiholog, pe motiv că postul e blocat, din cauza unui concediu maternal. Iar după ce mama lui Octavian s-a întâlnit cu părinții celorlalți copii, aceştia au renunțat la cererea de excludere.

„După şedință am stabilit să le sun eu pe educatoare ca să-mi explice ce s-a mai întâmplat cu Octavian în orele de grădiniță. Le-am învățat să-i dea de lucru, fiindcă îl izolaseră aproape. La un moment dat l-am găsit la televizor, ori nu e normal, fiindcă un astfel de copil trebuie stimulat încontinuu".

Autoritățile se declară deschise

Inspectoratul Şcolar Constanța cere părinților ca, în astfel de cazuri, să contacteze imediat instituția. Autoritățile susțin însă că cererea pentru un profesor de sprijin se poate depune după ce se obține un certificat de orientare şcolară.

Psihologul Diana Stănculescu, coordonator la „Salvați Copiii", se confruntă constant cu astfel de cazuri de discriminare în şcoli sau grădinițe.„Aceşti părinți sunt efectiv disperați, fie că e vorba de copii de grădiniță sau de şcoală. Dincolo de evaluare şi terapie, trebuie să-i informăm că nicio şcoală şi nicio grădiniță nu are dreptul legal să facă o astfel de acțiune", spune Stănculescu.

Petiție pentru ADHD

Anul acesta, „Salvați Copiii" a sesizat Ministerul Educației după ce a primit mai multe scrisori de la părinții copiilor afectați de ADHD, care întâmpinau probleme în şcoli. „Am întâlnit părinți care nu-şi ştiau drepturile, care au cedat presiunilor făcute de profesori şi şi-au mutat copiii. Acest lucru a fost şi mai grav, deoarece copiii au plecat dintr-o şcoală în alta cu o etichetă gata pusă", adaugă Diana Stănculeanu, coordonatoarea Centrului de Educație Emoțională şi Comportamentală pentru Copii. Ea subliniază că şcolile speciale sunt pentru copiii care suferă de retard mintal, şi nu pentru cei cu autism, ADHD sau cu alte forme de tulburare de sănătate mintală.

„Părinții trebuie să se adreseze Ministerului Educației sau Inspectoratului în cazul în care copiii lor nu sunt acceptați la o şcoală normală. Este un abuz. Ministerul Educației a trimis o scrisoare inspectoratelor şcolare prin care sublinia că orice tentativă de a exclude un copil pe astfel de

motive, va fi sancționată". Potrivit Ministerului Sănătății, în România, un copil din 150 este afectat de autism, însă o cifră clară a cazurilor nu este cunoscută. Strategia națională de sănătate mintală pentru copii şi adolescenți, cerută de autoritățile europene înainte de aderarea la Uniunea Europeană, este un document încă în lucru, din 2007.

"Părinții trebuie să se adreseze Ministerului Educației sau Inspectoratului în cazul în care copiii lor nu sunt acceptați la o şcoală normală."
Diana Stănculescu psiholog

"Nu mi-a spus niciuna dintre educatoare că băiatul meu i-a muşcat pe aceşti copii, înainte de a primi cererea de excludere."
Ionelia Marin mama lui Octavian

Semnale de alarmă

Posibile semne ale autismului sunt când un copil:

- nu spune niciun cuvânt până la vârsta de 16 luni
- nu arată cu degetul până la vârsta de 18 luni
- nu combină două cuvinte până la vârsta de 2 ani
- îşi pierde limbajul sau abilitățile sociale
- are contact vizual redus
- nu ştie să se joace cu jucăriile
- aliniază jucăriile sau alte obiecte
- nu răspunde la nume
- se ataşează de o jucărie sau obiect anume
- are activități repetitive/stereotipe (deschiderea şi închiderea repetată a uşilor, învârtitul în jurul propriei axe, fluturarea şi privitul mâinilor
- nu răspunde la stimuli auditivi

Sursa: www.invingemautismul.ro

Unii directori refuză terapeuții



Luciana, la grădinița specială a Asociației „Învingem Autismul“

Luciana Haloiu este absolventă de Psihologie şi terapeut pentru câțiva copii afectați de autism, în Bucureşti. Acum trei săptămâni, directoarea şcolii „Sf. Andrei" din Capitală, în care învață unul dintre băieții pe care îi ajută, i-a spus într-un limbaj periferic că nu crede în cunoştințele ei de psihologie.

Copilul cu care ea lucrează mai are un frate geamăn, care nu are niciun fel de probleme. Părinții au cerut conducerii ca cei doi frați să fie înscrişi în clase separate, însă în prima zi de şcoală cei doi apăreau pe liste în aceeaşi clasă. Directoarea şcolii a motivat că psihologul şcolii i-a interzis ca cei doi să fie separați. "«Dacă au crescut în aceeaşi burtă, aşa vor trăi toată viața», ca şi când ei nu pot avea interese, profesii ori vieți diferite", povesteşte Luciana.

„Eu i-am spus că şi eu sunt psiholog şi, din minimele mele cunoştințe despre gemeni, lucrurile nu trebuie să stea aşa. Iar reacția dumneaei a fost: «Dacă tu eşti psiholog, atunci eu sunt o prostituată». Apoi au urmat adevăratele motive: ne-a spus „păi cum sa-i pun în două clase, adică să stric două clase?", îşi aminteşte Luciana Haloiu.

„Cu asta să fac eu activități?"

O întâmplare similară a avut loc recent într-o grădiniță din sectorul 6, nr. 209. Educatoarea fetiței cu care Luciana face terapie comportamentală aplicată şi-a exprimat fățiş neîncrederea în copil. „I-a spus într-o zi asistentei medicale: „Uită-te la asta! Cum să fac eu cu asta activități?" Ea este un copil hiperkinetic, şi devine de necontrolat în lipsa unui program organizat. Am rezolvat problema făcând o sesizare conducerii. Nu mai avem nicio problemă acum, însă este vorba de o problemă de atitudine, pentru că educatoarea nu crede în şansele acestor copii", crede Luciana Haloiu.

Inițiere, dar cu voință

Recent, printr-un proiect al organizației Puzzle România şi al Direcției Generale de Asistență Socială şi Protecția Copilului, sector 6, câțiva profesori care au integrat în clase copii cu autism au fost invitați să participe la un atelier de inițiere. Luciana Haloiu, cea care a susținut cursul, spune că „doar doi dintre cei implicați au venit. Au fost trimişi alți profesori, care nu aveau copii integrați. Doamna directoare mi-a spus că profesorii vin în funcție de disponibilitate. Asta deşi mereu îşi justifică problemele de la clasă cu astfel de copii prin faptul că nu sunt pregătiți, că nu au informații despre dizabilitatea respectivă". La nivelul Bucureştiului, un curs asemănător, organizat de Inspectoratul Şcolar, va avea loc în luna decembrie, pentru aceeaşi categorie de dascăli.